

Číslo: 4010/2023-20234

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa **29. 09. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola Károlya Szemerényiho s vyučovacím jazykom maďarským - Szemerényi Károly Magyar Tannyelvű Alapiskola, Nová cesta 9, Tvrdošovce	
Zriaďovateľ	Obec Tvrdošovce

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Silvia Tóthová – riaditeľka školy

Mgr. Renáta Bírócziová – zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **následnú** inšpekciu č. 4010/2023-2024 zo dňa 26. 09. 2023 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Klára Vrbová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

RNDr. Edita Baloghová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKcie

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Základné údaje vzťahujúce sa na inšpekciu, na základe ktorej sa vykonala **následná inšpekcia:**

Kontrolovaný subjekt	
Základná škola Károlya Szemerényiho s vyučovacím jazykom maďarským - Szemerényi Károly Magyar Tannyelvű Alapiskola, Nová cesta 9, Tvrdošovce	
Druh školskej inšpekcie	komplexná
Číslo poverenia	4023/2022-2023
Dátum vykonania školskej inšpekcie	12. 12. 2022, od 17. 01. 2023 do 20. 01. 2023 a 23. 01. 2023

Mená školských inšpektorov, ktorí inšpekciu vykonali:

Mgr. Judita Tungli Večerková; RNDr. Edita Baloghová; Mgr. Katarína Lészkóová;
PaedDr. Marián Mészáros; Mgr. Klára Vrbová; Mgr. Orsolya Matejčuk – odborníčka z praxe;
Mgr. Mónika Szolár Géhry – odborníčka z praxe.

Zistené nedostatky:

Zo záverov komplexnej inšpekcie vyplynuli nedostatky týkajúce sa absencie úpravy obsahu a foriem vzdelávania v individuálnom vzdelávacom programe začlenených žiakov a nedelenia tried na skupiny s vyšším počtom žiakov ako 17 na hodinách techniky v 5. a 9. ročníku a slovenského jazyka a slovenskej literatúry v 9. ročníku.

Odporúčania školskej inšpekcie smerovali k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov žiakov zadávaním úloh na hodnotenie a tvorivosť, kompetencie k celoživotnému učeniu sa zadávaním úloh na kritické myslenie, hodnotenie a sebahodnotenie, sociálnych kompetencií žiakov zaradením efektívnej tímovej práce, učebného potenciálu žiakov zadávaním úloh s rozdielnou náročnosťou vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením (ďalej ZZ) vo vyučovacom procese. Ďalšie odporúčania smerovali k prijímaniu konkrétnych opatrení na eliminovanie problémov so slabo prospievajúcimi žiakmi systematickému a priebežnému analyzovaniu zistení a sústavnej kontrole plnenia opatrení, organizovaniu interného vzdelávania pre učiteľov v oblasti podporovania menej úspešných žiakov (ďalej MÚŽ) vo výchovno-vzdelávacom procese, vytvorení podporného tímu v záujme efektívnejšieho zabezpečenia starostlivosti o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP), vytvorení pozície kariérového poradcu a zefektívneniu systému výchovného poradenstva, zvýšeniu výpovednej hodnoty, zrozumiteľnosti a orientácie v školskom poriadku odstránením nadbytočných a duplicitných údajov, zjednotením informácií o udeľovaní výchovných opatrení a klasifikácii správania používaním aktuálnej odbornej terminológie, doplnení práv žiakov a práv a povinnosti zákonných zástupcov do školského poriadku.

Prehľad uplatnených opatrení	Počet
Odporúčania	10
Opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu	2
Opatrenia uložené Štátnou školskou inšpekciou	0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Akceptácia odporúčaní

1. Rozvíjať vyššie myšlienkové procesy žiakov zadávaním úloh na hodnotenie a tvorivosť.

Akceptácia odporúčaní týkajúcich sa vyučovacieho procesu sa kontrolovala hospitáciami na 10 vyučovacích hodinách v primárnom (1 hodina slovenského jazyka a slovenskej literatúry (ďalej SJSJL) v 2. ročníku a 1 hodina matematiky (ďalej MAT) v 3. ročníku) a nižšom strednom vzdelávaní (2 hodín SJSJL v 6. a 7. ročníku a 2 hodiny MAT v 6. a 9. ročníku). Na väčšine hodín SJSJL žiaci pracovali s informáciami (komunikačná téma, učivo, práca s textom), vyjadrovali zväčša samostatne názory na základe nadobudnutých vedomostí i vlastných skúseností, vyvodili závery vo vzťahu k úlohám, primerane veku ich hodnotili a vecne argumentovali aj na 1. stupni vzdelávania. Na hodinách MAT na 2. stupni vzdelávania porovnávali informácie získané analýzou textu slovných úloh, hľadali, zhodnotili a pohotovo odôvodňovali rôzne možnosti matematizácie daných úloh. Rozvíjať tvorivé zručnosti mali umožnené na polovici hodín, čo väčšina využila a preukázala svoje kreatívne myslenie v rámci brainstormingu so zameraním na preberanú komunikačnú tému (SJSJL) a navrhovaní matematických zápisov riešenia problému a vyslovovaní záverov na základe

konkrétnych príkladov na deliteľnosť čísel (MAT). V porovnaní s komplexnou inšpekciou riešili žiaci úlohy na hodnotenie na lepšej a tvorivé úlohy na porovnateľnej úrovni.

Odporúčanie bolo akceptované.

2. Rozvíjať kompetencie k celoživotnému učeniu sa zadávaním úloh na kritické myslenie, hodnotenie a sebahodnotenie.

Žiaci boli vedení k autonómne učeniu sa na hodinách SJSJL na obidvoch stupňoch vzdelávania. Väčšina žiakov preberala zodpovednosť za vlastné učenie, pracovali spoločne na úlohách, vymieňali si poznatky a informácie v rámci frontálnej i skupinovej práce. Kritické myslenie preukázali pri práci s textom (SJSJL), riešením úloh na vyššie myšlienkové procesy a odhadom pravdivosti informácií, rozhodovaním sa na základe porovnaných dát (MAT). Uvedomíť si chybu, upozorniť na ňu a efektívne ju využiť v prospech vlastného učenia sa dokázali len jednotlivci, ktorí prejavili vlastnú iniciatívu nachádzaním viacerých riešení na zadané úlohy alebo komunikačné témy (SJSJL). Prejavovali záujem o učivo kladením vecných otázok. Väčšina dokázala reagovať na hodnotenie svojho výkonu (SJSJL, MAT), regulovať svoje postupy a hodnotiť svoj pokrok v učení sa, po hodnotení učiteľmi hľadať možnosti zlepšenia sa. Preukázané kompetencie žiakov k celoživotnému učeniu sa zadávaním úloh na kritické myslenie, hodnotenie a sebahodnotenie boli na lepšej úrovni v porovnaní s komplexnou inšpekciou.

Odporúčanie bolo akceptované.

3. Rozvíjať sociálne kompetencie žiakov zaradením efektívnej tímovej práce.

Výrazné zlepšenie v porovnaní s komplexnou inšpekciou preukázali žiaci pri rozvíjaní sociálnych zručností, ktoré boli zastúpené skupinovú prácou takmer na každej hodine SJSJL a MAT. Kooperatívne formy boli komplexné s určenými pravidlami, vymedzeným časom, úlohami, na ktorých žiaci spolupracovali, vymieňali si informácie, konštruktívne diskutovali väčšinou používali štátny jazyk (SJSJL). Ich komunikácia bola ústretová, čím vytvárali optimálne vzťahy v skupinách, prezentovali výsledky činnosti občas s menšou argumentačnou zručnosťou. Väčšina dokázala primerane veku vecne hodnotiť výsledok činnosti členov tímu a ostatných skupín. Na väčšine hodín MAT bola zaradená tímová práca pri utvrdzovaní učiva (na oboch stupňoch). Žiaci aktívne spolupracovali, vymieňali si informácie, konštruktívne diskutovali.

Odporúčanie bolo akceptované.

4. Rozvíjať učebný potenciál žiakov zadávaním úloh s rozdielnou náročnosťou, vrátane žiakov so ZZ.

Na polovici sledovaných hodín (SJSJL, MAT) na obidvoch stupňoch vzdelávania kládli učiteľky dôraz na poskytovanie podporných stimulov pre učenia sa každého žiaka väčšinou preformulovaním otázky, dlhším časom na odpoveď žiakov, ojedinele pri individuálnom prístupe opätovným vysvetlením zadania alebo doplňujúcim výkladom a zadávaním primeraných úloh začleneným žiakom (MAT). Na tretine hodín (MAT, SJSJL) pri tímovej práci umožnili žiakom vybrať si činnosť a rozdeliť úlohy podľa náročnosti. Úroveň vytvárania podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka bola na porovnateľnej úrovni s komplexnou inšpekciou.

Odporúčanie nebolo akceptované.

5. Prijímať konkrétne opatrenia na eliminovanie problémov so slabo prospievajúcimi žiakmi, zistenia systematicky a priebežne analyzovať a plnenie opatrení sústavne kontrolovať.

V internom dokumente školy Plán opatrení na podporu MÚŽ s realizáciou v školskom roku 2023-2024 prerokovanom v pedagogickej rade (28. 08. 2023) boli rozpracované opatrenia na eliminovanie ich problémov v učení sa vrátane žiakov so slabým prospechom. Poskytovanie podpory v škole bolo smerované na individuálne rozhovory so žiakmi a ich rodičmi, individuálny prístup na hodinách, poskytnutie doučovania, individuálne stretnutia s výchovným poradcom v závislosti od potrieb žiaka, v rámci intervencie triednych učiteľov na vytváranie optimálnych podmienok pre zabezpečenie zlepšenia ich vzdelávacích výsledkov. Riaditeľka školy sa vyjadrila, že žiakov so slabými vzdelávacími výsledkami priebežne monitorujú učitelia na jednotlivých hodinách vrátane triednych učiteľov, poskytujú podporu formou individuálneho prístupu, hľadajú možnosti a riešia vzdelávacie problémy v rámci neformálnych rozhovorov (prestávky, zborovňa). Systematická a priebežná analýza a sústavná kontrola plnenia opatrení nebola písomne predložená.

Odporúčanie nebolo akceptované.

6. Organizovať interné vzdelávanie pre učiteľov v oblasti podporovania MÚŽ vo výchovno-vzdelávacom procese.

Interné vzdelávanie pre učiteľov so zameraním na podporovanie MÚŽ v zlepšovaní ich učebných výsledkov vychádzalo z vypracovaného Plánu opatrení na podporu MÚŽ s realizáciou v školskom roku 2023-2024. Učitelia boli informovaní riaditeľkou školy o efektívnych metódach práce, ich postupnosti a nadväznosti napr. monitorovanie žiakov, identifikovanie rizík a ich príčin, konkrétnymi opatreniami vychádzajúcimi z ich monitorovania, podpore v spolupráci s inými organizáciami na zasadnutí pedagogickej rady. Dôraz bol kladený na oboznámenie pedagógov s obsahom formulára (Index ohrozenia školským neúspechom) a jeho položkami (opakovanie ročníka, zvýšený počet vymeškaných hodín, žiak v hmotnej núdzi, zo sociálne znevýhodneného prostredia, so zdravotným znevýhodnením, dlhodobu nepriaznivé rodinného prostredia, náhlej kritickej situácii v rodine, vzdelávanie sa v inom ako materinskom jazyku, výrazné zhoršenie v minulom školskom roku).

Odporúčanie bolo akceptované.

7. Vytvoriť podporný tím v záujme efektívnejšieho zabezpečenia starostlivosti o žiakoch so ŠVVP.

Školský podporný tím zložený zo školského špeciálneho pedagóga, výchovného a kariérového poradcu, koordinátora prevencie a pedagogických asistentov bol vytvorený k efektívnejšiemu zabezpečeniu starostlivosti o žiakoch so ŠVVP. Jeho činnosť (od 01. 09. 2023) vychádzala z plánu na školský rok 2023/2024 so zameraním najmä na posilnenie komplexnej starostlivosti o začlenených žiakoch v úzkej spolupráci s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. Cieľom podporného tímu bolo zintenzívnenie koordinácie práce triednych učiteľov, učiteľov jednotlivých predmetov a vychovávateľov pri práci so žiakmi so ŠVVP a pomoci rodičom.

Odporúčanie bolo akceptované.

8. Vytvoriť pozíciu kariérového poradcu a zefektívniť systém výchovného poradenstva.

Riaditeľka školy vytvorila funkciu kariérového poradcu, čo bolo obsahom zápisnice z rokovania pedagogickej rady (28. 08. 2023) s vymedzenými kompetenciami v oblasti vykonávania diagnostickej činnosti predpokladov a záujmov žiaka, koordinovania poskytovania a výmeny informácií medzi žiakmi, zákonnými zástupcami, strednými školami, príslušným centrami poradenstva a prevencie, poskytovania informačnej a konzultačnej činnosti, individuálneho (1 deň v týždni v poobedných hodinách) a skupinového kariérového poradenstva pre žiakov a ich zákonných zástupcov, využívania informácií o aktuálnej ponuke učebných miest pre nasledujúci školský rok i v systéme duálneho vzdelávania. Činnosť výchovného poradcu bola zameraná komplexne na oblasť riešenia osobných, vzdelávacích (vrátane žiakov so ŠVVP), sociálnych potrieb žiakov, spolupráce s učiteľmi, žiakmi, zákonnými zástupcami i príslušným centrami poradenstva a prevencie, čo bolo podrobne rozpracované v pláne práce výchovného poradenstva na školský rok 2023 - 2024.

Odporúčanie bolo akceptované.

9. Zvýšiť výpovednú hodnotu, zrozumiteľnosť a orientáciu v školskom poriadku odstránením nadbytočných a duplicitných údajov, zjednotením informácií o udeľovaní výchovných opatrení a klasifikácii správania a používaním aktuálnej odbornej terminológie.

Nový školský poriadok s platnosťou od 01. 09. 2023 bol prerokovaný v pedagogickej rade (28. 08. 2023) a rade školy (19. 09. 2023). Prehľadný, primeraný obsah so zrozumiteľne a vecne upravenými právami a povinnosťami žiakov, pravidlami vzťahov medzi žiakmi a pedagogickými zamestnancami, právami a povinnosťami zákonných zástupcov žiakov, vymedzenými opatrenia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog a úpravou podmienok na zaistenie ochrany pred diskrimináciou, násilím a šikanovaním a väčšinou používanie aktuálnej odbornej terminológie podporilo jeho zrozumiteľnosť i výpovednú hodnotu. Kritériá na udeľovanie výchovných opatrení a zníženého stupňa hodnotenia správania žiakov boli rozpracované podľa závažnosti, vyskytli sa nepresnosti napr. za neospravedlnenú neprítomnosť v rozsahu 1-4 hodín udelenie napomenutia od triedneho učiteľa a za 4 hodiny neospravedlnenej neprítomnosti písomné upozornenie zákonnému zástupcovi riaditeľom školy. Kritériá závažnejšieho porušenia neboli stanovené pri udelení výchovného opatrenia pokarhanie od triedneho učiteľa ani zvlášť závažné a obzvlášť závažné porušeniami pri zníženej známke zo správania na stupeň menej uspokojivé a neuspokojivé. Terminológia mimoriadne závažné, hrubé porušenie a v inej časti dokumentu závažnejšie, zvlášť závažné a hrubé porušenie školského poriadku nebola jednoznačná.

Odporúčanie nebolo akceptované.

10. Doplniť práva žiakov a práva a povinnosti zákonných zástupcov v školskom poriadku.

Školský poriadok upravoval podrobnosti o výkone práv a povinností žiakov a zákonných zástupcov v Čl. 4 (Práva a povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov v škole a v školskom zariadení) v súlade so znením práv a povinností žiakov v školskom zákone.

Odporúčanie bolo akceptované.

1.2.2 Plnenie opatrení prijatých zo strany kontrolovaného subjektu

1. Upraviť obsah a formy vzdelávania v individuálnom vzdelávacom programe (ďalej IVP) začlenených žiakov.

Kontrolou IVP začlenených žiakov s mentálnym postihnutím bolo zistené, že obsah vzdelávania jednotlivých predmetov bol rozpracovaný na ročníky v súlade s obsahom vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie. V IVP žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím boli doplnené formy vzdelávania ako začlenenie v kmeňovej triede s podporou pedagogického asistenta a individuálna starostlivosť (rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie, rozvíjanie komunikačných schopností a sociálnych zručností) v súlade so Vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi poruchami s mentálnym postihnutím.

Opatrenie bolo splnené.

11. Deliť triedy na skupiny s vyšším počtom žiakov ako 17 na hodinách techniky v 5. a 9. ročníku a slovenského jazyka a slovenskej literatúry v 9. ročníku.

V školskom roku 2023/2024 deklaroval rozvrh hodín delenie tried na skupiny s maximálnym počtom žiakov 17 na hodinách slovenského jazyka a slovenskej literatúry a techniky v 6. ročníku s počtom 18 žiakov, čo bolo zaznamenané v poznámkach učebného plánu ŠkVP (príloha č. 6), ktorý bol prerokovaný v pedagogickej rade dňa 28. 08. 2023 a rade školy (19. 09. 2023).

Opatrenie bolo splnené.

2 ZÁVERY

Riaditeľka školy akceptovala 7 z 10 odporúčaní uložených školskou inšpekciou. Akceptovanie väčšiny odporúčaní smerom k skvalitneniu výchovy a vzdelávania pozitívne podporovalo rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov. Vytváranie priestoru žiakom na hodnotenie svojho výkonu a výkonu spolužiakov prispelo k rozvíjaniu ich kritického myslenia. Kooperovanie žiakov pri riešení úloh komplexnou prácou v skupine na takmer každej hodine malo pozitívny dopad na rozvíjanie ich sociálnych zručností. Menšia pozornosť bola venovaná zadávaniu diferencovaných úloh a poskytovaniu možnosti výberu činností žiakom s negatívnym dopadom na poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka. Absencia systematického a priebežného analyzovania problémov a kontroly plnenia prijatých opatrení vo vzdelávaní žiakov so slabým prospechom mala dopad na ich pokroky v učení sa. Organizovanie interného vzdelávania pre učiteľov v oblasti podporovania menej úspešných žiakov vytvorilo podmienky na pomoc pri eliminovaní prekážok v ich učení sa a predpoklad na zlepšenie ich výkonu v procese vzdelávania. Zabezpečenie starostlivosti o začlenených žiakov škola zefektívnila vytvorením podporného tímu. Vytvorenie samostatnej pozície kariérnej poradkyne umožnilo zvýšiť efektivitu jej činnosti v oblasti profesijnej orientácie a činnosť výchovnej poradkyne v oblastiach jej pôsobenia. Aktualizovanie informácií v školskom poriadku vzhľadom na zmenu právnych predpisov, odstránenie duplicitných údajov a komplexné zapracovanie práv žiakov, práv a povinností zákonných zástupcov zvýšilo zrozumiteľnosť, jednoznačnosť a výpovednú hodnotu dokumentu školy. Pretrvávajúca nejednotnosť v terminológii, stanovených kritériách pri udeľovaní výchovných opatrení a zníženého stupňa zo správania nezabezpečovali v plnej miere objektivitu hodnotenia žiakov. Riaditeľka školy splnila obidve prijaté opatrenia. Úprava obsahu a formy vzdelávania začlenených žiakov v individuálnych vzdelávacích programov mala dopad na vytvorenie

lepších podmienok pre napĺňanie ich potenciálu v súlade s ich špecifickými potrebami. Delenie tried na skupiny s akceptovaním maximálneho povoleného počtu 17 žiakov zoptimalizovalo podmienky na vyučovanie slovenského jazyka a slovenskej literatúry a techniky v nižšom strednom vzdelávaní.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať hospitačnú činnosť na kontrolu rozvíjania vyšších myšlienkových procesov žiakov zadávaním tvorivých úloh, úloh s rozdielnou náročnosťou s cieľom posilniť poskytovanie podporných stimulov pre učenia sa každého žiaka,
- systematicky monitorovať a analyzovať vzdelávacie výsledky žiakov so slabým prospechom, prijímať konkrétne opatrenia na ich eliminovanie a kontrolovať ich plnenie,
- vymedziť jednoznačné kritériá na udeľovanie výchovných opatrení a klasifikáciu správania sa žiakov pre zabezpečenie objektivity ich hodnotenia.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. oznámenie o prijatí opatrení;
2. správa o splnení prijatých opatrení;
3. rozvrh hodín na školský rok 2023/2024;
4. poznámky k učebnému plánu (ŠkVP – príloha č. 6);
5. zápisnice z pedagogickej rady v školskom roku 2022/2023; 2023/2024;
6. plán práce výchovného poradenstva na školský rok 2023-2024;
7. plán práce kariérneho poradenstva na školský rok 2023-2024;
8. opatrenia zamerané na podporu menej úspešných žiakov;
9. školský poriadok;
10. individuálne vzdelávacie programy (náhodný výber).

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Klára Vrbová

Dňa: 11. 10. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:
Mgr. Klára Vrbová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Silvia Tóthová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 19. 10. 2023 v Nitre:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Mgr. Klára Vrbová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Silvia Tóthová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Silvia Tóthová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Klára Vrbová, školská inšpektorka

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti